

SPD-politikkari sum hevur vitjað í Føroyum:

Fáa vit ikki tey ungu aftur nú verður tað ikki í bræði

Orð og mynd
Johan Mortensen

— Vit royna at vinna ungu veljararnar aftur við t.d. at leggja dent á trygdarpolitikk, umhvørvispolitikk og ein arbeiðsskapandi politikk. Um vit ikki fáa teir ungu veljararnar aftur nú, verður tað ikki í bræði.

Soleiðis tekur SPD-politikkarin, Bjørn Engholm, til orða í eini samrøðu við Sosialin. Hann var í Føroyum í síðstu viku saman við politikkarum úr Slesvik-Holstein.

Men týski javnaðarflokkurin roynir ikki at fáa ungu veljararnar, sum í stóru tali hava tikið undir við »teimum grønu«, við einum taktiskum, politiskum spæli. Hinvegin roynir SPD aftur at fáa undirtøku hjá teimum ungu gjøgnum ein hugsjónarpolitikk, ið m.a. leggur dent á hesar stóru og týðandi spurningarnar, greiðir Bjørn Engholm frá.

Hann er formaður í SPD í hesum norðurtýska landslutinum og umboðar flokkinn í landsdegnum har. Men Bjørn Engholm, sum er av svenskarum ætt, er eisini landspolitikkari. Tvey tey seinastu árin var hann kenslumálaráðharri í stjórnini hjá Helmuth Smith og situr annars í samveldistinginum.

Á floksráðstevnunni hjá týska javnaðarflokkinum, ið varð hildin fyri stutt-

um, varð hann valdur í floksleiðsluna. Bjørn Engholm verður tí roknaður fyri at vera ein rættiliga týðandi politikkari hjá SPD.

Skapa nýtt andlit

Seinasta hálvannað árið hevur verið trupult hjá SPD. Flokkurin tapti seinasta valið til samveldistingið og noyddist at leggja stjórnarstarvið frá sær.

— SPD misti profil sín, men nú royna vit at byggja flokkinn upp aftur. Vit royna at skapa flokkinn eitt nýtt andlit. Og ráðstevnan, vit høvdu nýliga, er byrjanin til hetta. Tað gjørdur vit m.a. við fleiri einmæltum samtyktum, sigur Bjørn Engholm.

Hesar fevna um trygdina, umhvørvið og arbeiðið.

Ráðstevnan tók einmælt undir við einum uppskoti um ikki at seta fleiri rakettir upp í Europa. Men hetta er kortini ikki eitt nei til Nato.

— Vit koma ikki uttan um, at tað er Nato, ið kann verja europeisk áhugamál, sigur Bjørn Engholm, samstundis sum hann visir á, at tað er kortini ikki rætt, at vit geva okkum fult upp í hendurnar á USA.

Annars kreivur SPD í eini samtykt, at Bonn-stjórnin tekur upp sam-

ráðingar um Europa sum kjarnorkufritt umráði.

Tvær aðrar samtyktir miðja imóti at fáa í lag eitt kemi-vápnafritt umráði og fáa steðgað rúmdarmilitariseringini.

Heldur vøkstur í dygd enn nøgd

Vinnu-trupulleikarnir í Týsklandi gerast stórir og stórir. Triggjar milliónir hava einki arbeiði.

Bjørn Engholm sigur, at SPD setir eitt stórt spurnartekin við vanligu politikkin at loysa vinnuligu trupulleikarnar við búskaprligum vøkstri.

SPD mælir heldur til at fáa ein vøkstur, har dygd er endamálið. Hetta m.a. við ilögum í náttúruvinnarlig tiltek, náttúruvernd, fyri at fyribyrgja tí stóru katastrofuni.

Fyri at fáa tær triggjar milliónirnar aftur í arbeiði, mælir týski javnaðarflokkurin til at stytta arbeiðstíðina, og annars brúka tær mongu milliónirnar av D-markum, ið verða brúktar til arbeiðsloysisstuðul, til ilögur í arbeiðspláss.

SPD stuðlar verkfeløgnum í krøvum teirra um stytta arbeiðstíð. Sambandið millum javnaðarflokkinn og fakfeløgini er gott, men tað finst einki formaliserað samband ella samstarv eins og í t.d. Svoríki, Onglandi og Danmark.

Katastrofa um 20 ár

Umhvørvisvandamálini í Týsklandi eru alstór. Bjørn Engholm sigur, at SPD hevur ta grundfatan, at verður ikki nakað álvarsamt gjørt nú, hendir

ein katastrofa um eini 20 ár.

Trupulleikarnir eru á fleiri økjum. Eitt er dálking og annað er ein trároynd eftir náttúrutilfeinginum.

Um verandi gongd heldur fram, eru t.d. 60 prosent av týsku skógum um farin til grundar um 20 ár.

Dagliga doyggja 70.000 trøð í Vesturtýsklandi av sokallaðum súrum regni. Hetta verður til, tá sváveldioxid frá orkuvernum í Týsklandi og eystur-europeisku londunum rennur saman við ilftina í luftini og við vætu. Ur hesum kemur svávsýra.

Ti er hetta ikki ein trupulleiki, ið Týskland kann loysa einsamalt, men er ein spurningur, ið má loysast tvørtur um landamørk.

Friðarrørslur og »teir grønu«

Formaðurin í SPD í Slesvik-Holstein viðgongur, at flokkurin hevur lært nógv av undirtøkuni, »tey grønu« fingur og av politikkinum hjá »teimum grønu« og friðarrørslunum. Hann sigur, at hetta eru mál, ið flokkurin hevur gjørt ov lítið við, og tí hevur flokkurin avgjørt at leggja stórra dent á hesar spurningarnar.

Flokkurin hevur ásað, at hann er noyddur at markera seg móttvegis »teimum grønu«, ið hevur fingið undirtøku frá nógvum fyrrverandi SPD'arum sum t.d. Heinrich Böll, rithøvunda.

»Tey grønu« hava nógvir innanhýsis trupulleikar. Men Bjørn Engholm heldur ikki, at umhvørvisflokkurin er á veg

Bjørn Engholm, formaður í SPD í Slesvik-Holstein: — Vit hava avgjørt at leggja dent á arbeiðsskapandi-, trygdar- og umhvørvispolitikk. Vit siga nei til fleiri rakettir í Europa. Men vit koma ikki uttanum, at Nato kann verja áhugamálini í Europa. Men vit eiga ikki at geva okkum heilt upp í hendurnar á USA.

út úr samveldistinginum. Í hvussu so er ikki, um flokkurin megna at halda saman um ymisku bólkarnar í flokkinum.

Flokkurin styrknaður

Stórt arbeiði er gjørt fyri at styrkja SPD, Sozialdemokratische Partei Deutschland. Limatalið, ið táttar í eini millión, er eisini vaksið munandi seinastu tíðina.

Bjørn Engholm roknar eisini við, at nýggja floksleiðslan kann skapa flokkinum upp aftur stórra undirtøku. Fleiri yngri kreftir eru nú í floksleiðsluni.

— Tendensurin til vinstru er heilt týðilgur, men hetta er ikki dogmatikkur, sigur Bjørn Engholm.

Hetta eru virkin fólk í flokkinum og fólk, sum vilja reka ein praktiskan, men prinsippfastan javnaðarpolitikk.

Willy Brandt, sum hevur eitt alfaðirligt sermerki, er framvegis formaður í flokkinum. Og Hans Jochen Vogel heldur fram sum leiðari í tingbólkinum. Bjørn Engholm sigur, at Vogel er ein frálíkur leiðari. Hann hevur dugað væl at samansjóða tingbólkin og reka ein konstruktivan andstöðupolitikk.

Men eitt kent andlit er farið úr politikki. Næstformaðurin í SPD, Helmuth Smith, fyrrverandi samveldiskanslari, boðaði — sum roknað varð við — á floksfundinum frá, at hann fór at taka seg úr politikki.

Um kenda, seriosa og dygdargóða tíðarritið hjá flokkinum, Vorwärts, ið hevur verið í figgarligum trupulleikum, sigur Bjørn Engholm, at arbeið verður við eini ætlan at gera tíðarritið til eitt limablað. Í dag kemur tað út í 50—60.000 eintøkum hvørja viku.

— Tað hevði verið veldugt, um allir limirnir, ein heil millión, fingur blaðið einaferð um vikuna, men hetta kostar nógv, sigur hann.

jo-mo

Havnar býráð niðan í Mjørkadal

Tórshavnar býráð ætlar sær nú eisini niðan í Mjørkadal at vitja. Á býráðsfundi hóskvöldið varð avgjørt, at býráðsformaðurin skal royna at fáa í lag eina vitjan.

Orsøkin: Forsvars Bygningstjeneste hevur søkt býráðið um loyvi at byggja ein bilskúr, 90 kvm, upp í verandi bygning á Sornfelli.

Nakað av orðaskifti var um málið, ið endaði við, at býráðið aftur ætlar sær niðan at byggja at umstøðunum.

Umhvørvis—vandamálini í Vesturtýsklandi eru ógvuliga stór. Bjørn Engholm sigur, at heldur dálkingin fram sum nú, eru 60 prosent av týsku skógum týnd um 20 ár. Dagliga doyggja 70.000 trøð av »súrum regni«